



## Inventering av vattensalamander i det strandnära området vid Sjöhall, Färingsö



## **Inventering av vattensalamander i det strandnära området vid Sjöhall, Färingsö**

Författare: Mia Arvidsson  
2012-06-20  
Rapport 2012:14  
Naturvatten i Roslagen AB  
Norr Malma 4201  
761 73 Norrtälje  
0176 – 22 90 65

# Inledning

Föreliggande rapport redovisar en inventering av vuxna vattensalamandrar inom planområde Sjöhall (Stockby 2:24 m.fl.) på Färingsö, Ekerö kommun. Undersökningen är en del av en större utredning (Naturinventering av Sjöhall sjöstrand) som syftar till att utgöra underlag för detaljplanering av området och hur de naturvärden som finns bör beaktas vid nyexploatering. Inventeringen utfördes av Naturvatten AB på uppdrag av Ekerö kommun.

## Bakgrund

Två arter av vattensalamandrar förekommer i Sverige. Dessa är större och mindre vattensalamander. Den mindre är relativt vanlig i mellersta och södra delarna av Sverige medan den större är mer sällsynt. Salamandrarna är fridlysta i Sverige och den större vattensalamandern är dessutom upptagen i EU:s art- och habitatdirektiv som syftar till att säkra den biologiska mångfalden inom EU:s medlemsländer Ingen av de båda arterna finns angiven i Artdatabankens senaste rödlista.

En enskild individ av arten större vattensalamander observerades i området den 14 juni 2007 och dokumenterades med foto av Thomas Lyrholm som är boende i området (figur 1).



Figur 1. Större vattensalamander. Foto T. Lyrholm.

# Metodik

Fältbesöket utfördes under kvällen den 29 maj 2012. Kvällsbesök motiveras av att de vuxna salamandrarna är lättare att hitta under dygnets mörkare tidsperiod.

I ett första steg undersöktes en damm på fastighet 2:23. Dammen som anlades 2011 mätte cirka 2,5x1 meter och var täckt av en duk på botten. Det fanns en del sten och växter runt dammen som hade mycket lite bottensubstrat och saknade vattenvegetation.

Efter undersökning av dammen utfördes en inventering av närområdet vid fuktiga och blöta skogspartier och stensluttningar. Thomas Lyrholm följde med vid inventeringen och visade platsen för det tidigare salamanderfyndet.

# Resultat

Inom planområdet noterades endast en anlagd damm där salamander möjligtvis skulle kunna förekomma. För att lägga ägg så att dessa skall ha en möjlighet att kunna utvecklas och överleva krävs det vattensamlingar som inte hinner torka ut innan ynglen kan lämna vattnet samt att vattensamlingarna är fria från fisk.

I dammen som inventerades på fastighet 2:23 noterades inga salamandrar (figur 2). Dammen anlades under våren 2011 och stor förekomst av grodor har observerats. Det är möjligt att både större och mindre vattensalamander så småningom kommer att kolonisera dammen. Detta bedöms dock inte påverkas av nyexploatering i det strandnära området.



Figur 2. Damm vid fastighet 2:23.

I närområdet noterades flera platser (bland annat mindre skogspartier och strandnära stensluttningar) med mycket död ved och löv där vatten ligger kvar efter längre regnperioder (figur 3). Dessa områden skulle mycket väl kunna fungera som övervintringsplatser för salamander. Det var dock vid inventeringstillfället helt uttorkat i de stensluttningar och skogspartier som undersöktes och lokalerna bedöms inte kunna användas som lekplatser.



Figur 3. Stenparti nära vattnet där en större vattensalamander vid ett tidigare tillfälle noterats.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer bör ytterligare ett besök utföras i de fall inga djur noteras vid ett första inventeringstillfälle. Detta var dock inte motiverat på grund av avsaknad av lämpliga lekplatser.

## Tack

Ett varmt tack till Camilla Edenström som lät oss undersöka deras damm och Thomas Lyrholm som följde med vid inventeringen och visade var han gjort det tidigare salamanderfyndet samt som lånat ut sina salamanderbilder till denna rapport.